

και σχολιάζονται κατά κατηγορίες τα γενικά στοιχεία Φυσικής Γεωγραφίας και Ανθρωπογεωγραφίας: σε σχέση με τους τρόπους Γενικής Γεωγραφικής Ένταξης, τις Μετρήσεις - Μονάδες Μετρήσεων αποστάσεων και διαστάσεων γεωφυσικών στοιχείων, τη Γεωφυσική Ορολογία, την Πανίδα και τη Χλωρίδα, την Οικονομική Γεωγραφία, τους όρους Πολιτικής Γεωγραφίας, τους Χρονολογικούς προσδιορισμούς και τα Ονοματολογικά σχόλια.

Εν συνεχείᾳ εν είδει επιλόγου τα «γεωγραφικά» αξιολογούνται από την άποψη της Γεωγραφίας, της Ιστορικής Γεωγραφίας και της Ιστορίας γενικότερα.

Τέλος δύο χάρτες «παγκόσμιοι» — ο Κόσμος εδώ στα όρια, που ο Κωνσταντίνος του δίνει — και διαχρονικοί βοηθούν τη γενική αυτή θεώρηση του Γεωγραφικού Κόσμου του Κωνσταντίνου Πορφυρογέννητου.

Στο σύνολο της μελέτης αυτού το πρώτο τμήμα της, που υποβλήθηκε ως διδακτορική διατριβή, από κοινού με την χαρτογράφηση παίζει το ρόλο του συνδετικού ιστού. Αυτοτελώς εξ άλλου συμβάλλει στη σφαιρικότερη αξιολόγηση και ευχερέστερη χρήση ενός εξαιρετικού πλούσιου και σημαντικού υλικού. Φέρνει στην επιφάνεια άδηλα ως τώρα στοιχεία ακόμη και σε τομείς παραπλήσιους, π.χ. στοιχεία για τη διατροφή, την εκμετάλλευση του πλούτου του υπεδάφους ή ακόμα την ύπαρξη μιας ειδικής κρατικής υπηρεσίας όπως η «κουρατσωρεία των τριχίνων». Οπωσδήποτε δε η καθολική αυτή θεώρηση επικουρεί και στη συστηματικότερη εκτίμηση του συνόλου των έργων και της προσφοράς του Κωνσταντίνου.

Ευφημία Λαμπαδαρίδου (Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας)

Patrick White: *Magna Mater And Her Son-Lover*

Αντικείμενο αυτής της διατριβής είναι να στηρίξει τη θεωρία που η υποψηφία διδάκτωρ σχημάτισε αναλύοντας κριτικά τα έργα του ότι ο Αυστραλός νομπελίστας (1973), Πάτρικ Γουάιτ, επιχειρεί την «οδύσσεια» της ζωής του μέσα στα εννιά μυθιστορήματα που δημοσιεύεται στα χρόνια 1946-1979. Παράλληλα με τον Γουάιτ που κάνει αυτό το μυθολογικό ταξίδι και το άτομο του 20ού αιώνα επιχειρεί το ψυχολογικό ταξίδι της ολοκλήρωσης — «the individuation process» κατά τον Carl Jung. Μέσα από το λογοτεχνικό μοτίβο του ταξιδιού, που έντεχνα χρησιμοποιεί κάθε έργο σα σταθμό, ο συγγραφέας προσπαθεί να συμφιλώσει σταδιακά με την απόκτηση γνώσης τα συγκρουόμενα πρωτογενή αντίθετα, δηλαδή την ύλη με την ενέργεια στη φύση, το σώμα με το πνεύμα στον άνθρωπο, τη γυναίκα με τον άντρα στη κοινωνία, το θεό με την θεά στη θρόσκεια και το συνειδητό με το ασυνειδητό στη ψυχολογία.

Ο Γουάιτ εντοπίζει την αιτία της σημερινής κρίσης του Δυτικού ανθρώπου στη κατάργηση της μητριαρχίας και την απόλυτη επικράτηση της πατριαρχίας μέσα στη 2η χιλιετρίδα π.Χ. Και ενώ στις χώρες όπου ξέχαστηκε η Μεγάλη Μητέρα δημιουργήθηκαν κοινωνίες, θρησκείες και άτομα που προτιμούν να ξεχνούν τη σκοτεινή πλευρά της ανθρώπινης φύσης, που ζουν σε ψευδαισθήσεις και δημιουργούν εφήμερη πραγματικότητα, στην αρχαία Ελλάδα οι δύο μυθολογίες, η μητριαρχική που επέζησε στα Μυστήρια και η πατριαρχική που εκφράστηκε στη δημιουργία του Ολυμπιακού Πάνθεου, έζησαν παράλληλα και οδήγησαν στην ολοκλήρωση του άτομου δύο φορές: πρώτα, στην ποίηση του Ομήρου, ο οποίος κατέγραψε μεν την αρσενική αρχή στους θεούς, θεές, άντρες και γυναίκες της Ιλιάδας, αλλά και έστειλε τον Οδυσσέα να γνωρίσει στα νησιά της Οδύσσειας τη καταποντιμένη θηλυκή αρχή στις νύμφες και τα τέρατα που υπέταξε η Θέληση του. Μια δεύτερη φορά το άτομο στην Ελλάδα ολοκληρώθηκε στη σύλληψη τών μορφών του Απόλλωνα και Διόνυσου, όπως τις γνωρίζουμε από τις τέχνες και τη σκέψη της Κλασισικής Ελλάδας.

Αλλά ο Χριστιανισμός εδραίωσε με την εξάπλωσή του στη Δύση την Ιουδαϊκή

κληρονομιά του Πατέρα-Θεού μαζί με την ξένη προς τους φυσικούς νόμους αντίληψη της ευθύγραμμης κίνησης της ζωής. Από τότε η ψευδαισθητική πραγματικότητα, στην οποία ζει ο σύγχρονος άνθρωπος που απαρνήθηκε τη θηλυκή αρχή σε όλα τα επίπεδα της ζωής, κατέληξε στις υλιστικές κοινωνίες της Δύσης που χαρακτηρίζονται από δημιουργική στειρότητα, έλλειψη συναισθημάτων και φαντασίας, μίσος, πόλεμο, διάσταση και υποκρισία. Τελικά, η μονόπλευρη λατρεία του πνεύματος και η περιφρόνηση του σώματος που κηρύσσεται από τη θρησκεία, η καλλιέργεια της διάνοιας και η κατάπτωση της φαντασίας, η αναγνώριση του συνειδήτου και η καταβαράθρωση του ασυνειδήτου απέκοψαν τον Δυτικό άνθρωπο από τις ρίζες του, δηλαδή τη μητέρα - φύση και τους νόμους που διέπουν τα σύμπαντα. Ο Γουάιτ με το έργο του, που αντανακλά την αναζήτηση σταθερής πραγματικότητας, όχι μόνο γνωρίζει σα τον Οδυσσέα τη θηλυκή αρχή, αλλά διασώζει από τη λήθη του ασυνειδήτου τη Μεγάλη Μητέρα, όπως ο Διόνυσος άρπαξε από το βασίλειο του Άδη και εγκέτεσθησε στον 'Ολυμπο τη πραγματική του μητέρα, Σεμέλη. Έτσι ο Γουάιτ προσφέρει στο σύγχρονο άνθρωπο μια λύση για να αντιμετωπίσει το αδιέξοδο στο οποίο έχει οδηγηθεί.

Αναστασία Παπακωνσταντίνου (Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας) «Συγκινησιακές Διαθέσεις και Κίνητρα στη μάθηση τής Αγγλικής ως Ξένης Γλώσσας».

Η διδακτορική αυτή διατριβή στηρίζεται στην άποψη ότι η ενσυνείδητη μάθηση μόνη δεν επαρκεί στην επικοινωνιακή διαδικασία. Οι συγκινησιακές ως εκ τούτου διαθέσεις και η δραστηριοποίηση με τη χρήση κινήτρων αποτελούν βασικούς παράγοντες στη μάθηση τής ξένης γλώσσας.

Η εργασία ειδικότερα αναφέρεται στη δραστηριοποίηση του μαθητή του γυμνασίου με βάση τις συγκινησιακές διαθέσεις και τα κίνητρα, που μπορεί να του δημιουργήσουν θετική στάση και να τον άθησουν να μετέχει ενεργά στη διαδικασία της μάθησης της ξένης γλώσσας. Το περιεχόμενό της χωρίζεται σε δύο μέρη και έξη κεφαλαία. Το πρώτο μέρος στηρίζεται στη διεθνή βιβλιογραφία και αναφέρεται στους παράγοντες μάθησης τής Αγγλικής ως ξένης γλώσσας και ειδικότερα στις συγκινησιακές διαθέσεις και τα κίνητρα. Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στην έρευνα και τον τρόπο διεξαγωγής της και στα αποτελέσματα που προκύπτουν. Τα αποτελέσματα συζητούνται και γίνονται συσχετισμοί με συναφείς έρευνες, που έγιναν στο εξωτερικό, ενώ επισημαίνονται σημεία για παραπέρα διερεύνηση. Αξίζει ακόμα να σημειωθεί ότι επιχειρείται να γίνει για πρώτη φορά ένας σαφής διαχωρισμός μεταξύ τών κινήτρων, τα οποία ενέχουν θουλητική διάθεση από την πλευρά του εκπαιδευομένου, και τών συγκινησιακών διαθέσεων, οι οποίες αποτελούν την εσωτερική του προδιάθεση για μάθηση τής ξένης γλώσσας.

Θεόδωρος Γ. Πίκουλας (Τομέας Κλασσικής Φιλολογίας)
‘Ο Μάξιμος Πλανούδης μεταφραστής τοῦ Κικέρωνος

Η συμβολή τής διατριβής συνίσταται στή διερεύνηση τής λατινομαθείας τοῦ λογίου θυζαντίνου μοναχοῦ τοῦ ΙΓ' αιώνα Μαξίμου Πλανούδη, για την οποία πολλή άμφισθητη-ση έχει έγερθη κατά καιρούς άπό τούς μελετητές. Γιά τό σκοπό αύτό έπελέγη η μετάφραση τοῦ Somnium Scipionis.